

MARTA BOGUŚ

Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków

Dynamika potencjału ekonomicznego korporacji ponadnarodowej Google w latach 2001–2009

Postępujący proces rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzi do kształtowania się gospodarki opartej na wiedzy (*knowledge economy*), która stanowi nową bazę ekonomiczną informatycznej fazy rozwoju (Wieloński 2003; Ziolo 2004), przejawiającej się w wysokich nakładach oraz dynamicznych działaniach związanych z tworzeniem i wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym technologii informatycznych, w poszczególnych dziedzinach gospodarki (Zorska 2002). Współcześnie głównymi zasobami, z których czerpie gospodarka, są technologie, ludzie i procesy, a aktywa firm stanowią wiedza i informacja (Olszak 2007).

W wyniku nasilających się procesów globalizacji wiodącą rolę odgrywają korporacje ponadnarodowe charakteryzujące się znacznym potencjałem ekonomicznym przewyższającym potencjał gospodarczy niektórych krajów. Korporacje zarządzane przez wysoko wykwalifikowaną kadrę menedżerów posiadają własne instytucje naukowe, badawczo-rozwojowe, edukacyjne, finansowe oraz liczne oddziały i filie, dla których poszukują miejsc efektywnej lokalizacji (Ziolo 2004, 2009), wpływając tym samym na organizowanie światowej przestrzeni gospodarczej, społecznej i kulturowej poprzez różne systemy sieciowych powiązań przestrzenno-produkcyjnych (Kilar 2009, s. 110). Korporacje ponadnarodowe uznawane są współcześnie za „najważniejszych aktorów na scenie gospodarki światowej” (Pierścionek 2002, s. 28).

W badaniach dotyczących procesu kształtowania się korporacji światowych bardzo ważną rolę odgrywa wielomiarowa analiza potencjału ekonomicznego, która informuje o kondycji przedsiębiorstw. „Podstawową rolę w strukturze korporacji odgrywa kapitał, wyrażony m.in. wartością rynkową korporacji, wartością majątku, wartością zysku czy wielkością kapitału obrotowego. Wartość kapitału określa pozycję korporacji w gospodarce światowej, krajowej czy regionalnej. Zasoby kapitałowe pozwalają bowiem na podejmowanie różnych działań, związanych np. z kierunkami prac inwestycyjnych, zakupami czy przejęciami innych firm, zmianami alokacji działalności produkcyjnej czy usługowej, podnoszeniem jakości kadry pracowniczej” (Ziolo 2009, s. 14).

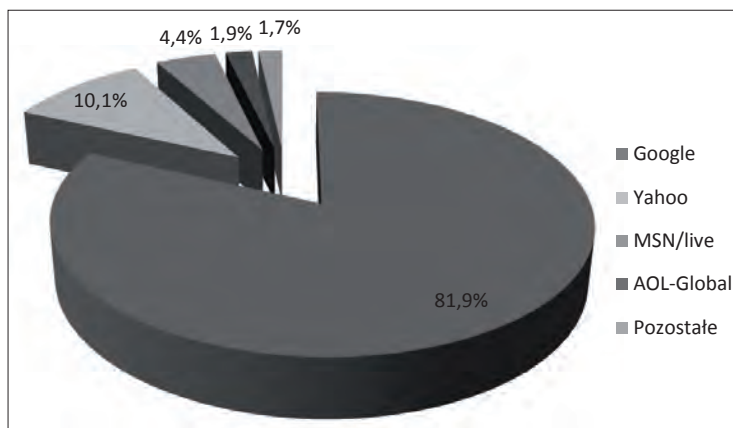
W świetle przedstawionych przesłanek przedmiotem niniejszych rozważań jest analiza dynamiki potencjału ekonomicznego korporacji ponadnarodowej Google w latach 2001–2009 na podstawie wybranych cech.

Celem artykułu jest określenie prawidłowości zmian dynamiki potencjału korporacji ponadnarodowej Google w latach 2001–2009 z uwzględnieniem światowego kryzysu ekonomicznego, który rozpoczął się w 2007 r.

MIEJSCE FIRMY GOOGLE W STRUKTURZE FIRM INFORMATYCZNYCH

Google jest jedną z najbardziej rozpoznawanych marek na świecie. Nazwa firmy trafiła do słowników i traktowana jest jako synonim słowa „szukać”. Od momentu narodzin 7 września 1998 r. korporacja, na czele z założycielami prezesem Larrym Page’em i dyrektorem Sergey’em Brinem, dzięki nowatorskiemu podejściu zaznaczyła hiperrozwoj w dziedzinie wyszukiwania.

Najbardziej dochodowymi i stale doskonalonymi usługami korporacji jest wyszukiwarka internetowa, stanowiąca ponad 80% (ryc. 1) ogółu rynku wyszukiwarek oraz serwisy reklamowe AdWords¹ i AdSense². Misją firmy jest „uporządkowanie światowych zasobów informacji, aby stały się one powszechnie dostępne i użyteczne”. Google posiada także bogatą ofertę aplikacji internetowych, usług biznesowych oraz urządzeń mobilnych i regularnie pogłębia oraz poszerza rynek swoich produktów i usług. Google jest na dobrej drodze, by pobić rekord w liczbie przejętych spółek. Od czasu powstania internetowego giganta maksymalny wynik padł w roku 2007, kiedy przejął 16 spółek, a tylko do czerwca 2010 r. przejął jedenaście spółek. W latach 2001–2010 Google dokonało 70 przejęć, podczas gdy Microsoft w ciągu 23-letniej historii przejął 128 spółek. Dywersyfikacja produktów i lokalizacja oddziałów w różnych krajach ma na celu kompleksowe zaspokajanie potrzeb internautów i dopasowanie oferty do wymagań każdej grupy użytkowników (ryc. 1).

Ryc. 1. Udział poszczególnych wyszukiwarek w rynku wyszukiwarek ogółem w 2009 r.

<http://www.strategie.biz.pl/2009/02/23/potrzeba-matka-wynalazku-i-sukcesu/>

¹ Usługa umożliwiająca reklamodawcom promocję produktów i usług w sieci przy użyciu profilowanych reklam, „linków sponsorowanych”, przyciągających użytkowników z grup docelowych.

² Usługa umożliwiająca wyświetlanie reklam adekwatnych do treści stron, gdzie autor ma swój udział w przychodach generowanych przez użytkowników klikających w reklamy.

Biorąc pod uwagę ranking The Global 2000 magazynu Forbes korporacja Google w latach 2004–2009 wykazywała tendencję do osiągnięcia w strukturze rangowej coraz wyższej pozycji. W 2004 r. firma zajmowała 904 lokatę, a w 2009 r. zwiększając wartość swojego zysku do 6,5 mld USD, tj. dwunastokrotnie, przesunęła się na wysoką 120 pozycję. W tym okresie wartość sprzedaży wzrosła z 3,2 mld USD do ok. 23,7 mld USD, tj. siedmiokrotnie. W latach 2004–2009 korporacja powiększyła swój majątek z ok. 3 mld USD do 40,5 mld USD, tj. ponadtrzykrotnie, a jego wartość rynkowa wynosiła 169,4 mld USD, wzrastając ponadtrzykrotnie. Podobną tendencję firma wykazywała w przypadku liczby zatrudnionych, która wzrosła z 3021 osób w 2004 r. do prawie 20 tys. w 2009 r., czyli ponadsześciokrotnie.

Filozofia firmy Google opiera się głównie na innowacyjności. Utrzymanie tempa wprowadzania nowych rozwiązań jest najważniejszym z wyzwań, ponieważ to dzięki temu firma zdobyła i utrzymuje czołową pozycję w branży informatycznej.

Wśród 123 firm informatycznych³ uwzględnionych w rankingu The Global 2000 w 2009 r. Google zajmowało 9 pozycję. Firma osiągnęła sprzedaż o wartości ok. 24 mld USD, tj. 1,2% sprzedaży dokonanej przez korporacje informatyczne, co dało jej zysk o wartości 6,5 mld USD, tj. 8% zysku największych firm informatycznych. Równocześnie firmy IBM, Hewlett-Packard oraz Samsung Electronics, zajmujące czołowe miejsca w rankingu, dokonały ok. pięciokrotnie większej sprzedaży. Najwyższy zysk o wartości 16,3 mld USD stanowiący ok. 19,8% łącznego zysku osiągnęła korporacja Microsoft. Kolejne dwie lokaty zajmowały IBM osiągając zysk o wartości 13,4 mld USD, tj. 16,4% oraz Apple uzyskując 9,4 mld USD, tj. 11,4%. Majątek o najwyższej wartości przekraczającej 100 mld USD zgromadziła firma Hewlett-Packard i IBM. Pod względem wartości sprzedaży pierwszą pozycję zajmowała korporacja Hewlett-Packard ze sprzedażą rzędu 117 mld USD, tj. 8% wartości sprzedaży gigantów informatycznych. Pod względem wartości rynkowej odznaczała się firma Microsoft – jej wartość była równa 254,4 mld USD, tj. 8% ogółu wartości rynkowej omawianych korporacji, drugie miejsce w tym rankingu zajęła firma Apple osiągając 189,5 mld USD, tj. 6,5%.

Google zgromadziło majątek wynoszący ok. 40,5 mld USD i osiągnęło imponującą wartość rynkową przekraczającą 169 mld USD, tj. 5,8% ogółu wartości rynkowej firm informatycznych zaklasyfikowanych w rankingu, a tym samym trzecie miejsce (za Microsoft i Apple) pod względem wartości rynkowej. Kolejną pozycję z wartością 167 mld USD zajmował IBM. Pod względem liczby zatrudnionych dominowała firma Hon Hai Precision Ind. zatrudniająca 486 tys. osób, tj. 8% ogółu pracujących w analizowanych korporacjach, a kolejne IBM zatrudniający 399 tys. pracowników, tj. 6,5% i Hewlett-Packard zatrudniający 321 tys. pracowników, tj. 5,3%. Google pod tym względem zajęło niską, osiemnąstą pozycję, a jego udział wynosił 0,3% ogółu.

Osiem korporacji, które wyprzedziły Google w rankingu i przewyższyły go potencjałem ekonomicznym, powstały wcześniej. Od czasu powstania firmy w 1998 r. nie przybył mu ani jeden poważny, odnoszący porównywalne sukcesy konkurent. Oznacza to, że Google dzięki wypełnieniu luki rynkowej w zakresie tworzenia nowego systemu umożliwiającego szybkie i trafne wyszukiwanie informacji oraz wysokim dochodom z reklam należy do najintensywniej rozwijających się korporacji informatycznych na świecie.

³ Dotyczą branży: półprzewodników (*semiconductors*), technologii i sprzętu (*technology hardware&equipment*) oraz oprogramowania i usług (*software&services*).

ANALIZA DYNAMIKI POTENCJAŁU EKONOMICZNEGO FIRMY GOOGLE
W ŚWIETLE WYBRANYCH CECH

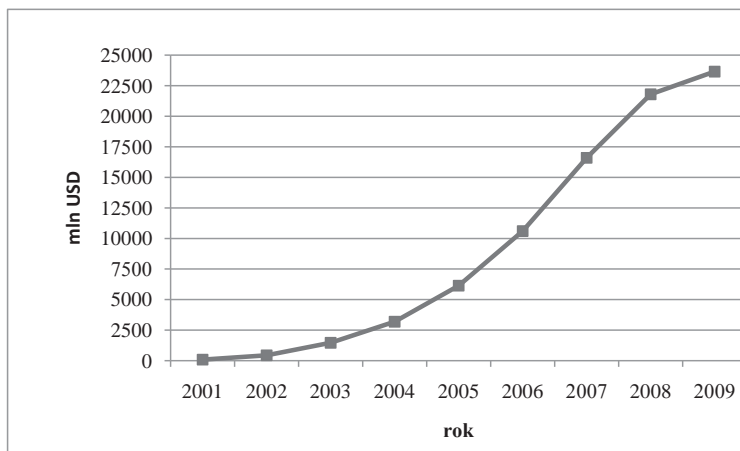
Proces kształtowania się korporacji Google rozpatrywano na podstawie analizy następujących mierników: wartości przychodu, wartości zysku, wartości aktywów (majątku), liczby zatrudnionych oraz wartości rynkowej. Poszczególne mierniki charakteryzują działanie firmy w różnych aspektach.

Przyjmując jako kryterium wartość przychodu, która obejmuje kwotę uzyskaną lub należną z tytułu dokonanej sprzedaży składników aktywów jednostki oraz z tytułu świadczonych usług (Nowak 2008, s. 117), w procesie kształtowania się firmy można wyróżnić trzy okresy. W pierwszym obejmującym lata 2001–2004 wartość przychodu wzrosła z 86,4 mln USD do ok. 3,2 mld USD, (tab. 1, ryc. 2), tj. 39-krotnie. Drugi okres obejmujący lata 2004–2008 charakteryzował się bardzo dynamicznym rozwojem, czego efektem było zwiększenie się wartości przychodu z ok. 3,2 mld USD do ok. 21,8 mld USD, tj. prawie siedmiokrotne. W okresie tym występowało szybkie tempo rozwoju korporacji w wyniku intensywnego rozszerzania jej oferty. Trzeci okres obejmujący lata 2008–2009 odznaczał się znacznie wolniejszym tempem wzrostu, w którym wartość przychodu zwiększyła się z ok. 21,8 mld USD do 23,7 mld USD – dynamika wynosiła 108,5%. Załamanie to niewątpliwie związane było z nasilającą się sytuacją kryzysową, w wyniku której w skali przedsiębiorstw znacznie spadło zapotrzebowanie na nowe produkty i usługi informatyczne oferowane przez firmę. W dziewięcioletnim analizowanym przekroju czasowym wartość przychodu Google wzrosła prawie 274 razy.

Tab. 1. Zmiana wartości przychodu Google w latach 2001–2009 (mld USD)

Rok	Wartość przychodu	Dynamika	
		2001 = 100%	poprzedni rok = 100%
2001	86,4	100	100
2002	439,5	508,5	508,5
2003	1 465,90	1696,2	333,5
2004	3 189,20	3690,1	217,6
2005	6 138,60	7102,7	192,5
2006	10 604,90	12270,5	172,8
2007	16 594,00	19200,2	156,5
2008	21 795,60	25218,7	131,3
2009	23 650,60	27365,1	108,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.com; www.forbes.com; Special Report the Global 2000

Ryc. 2. Zmiana wartości przychodu w Google w latach 2001–2009

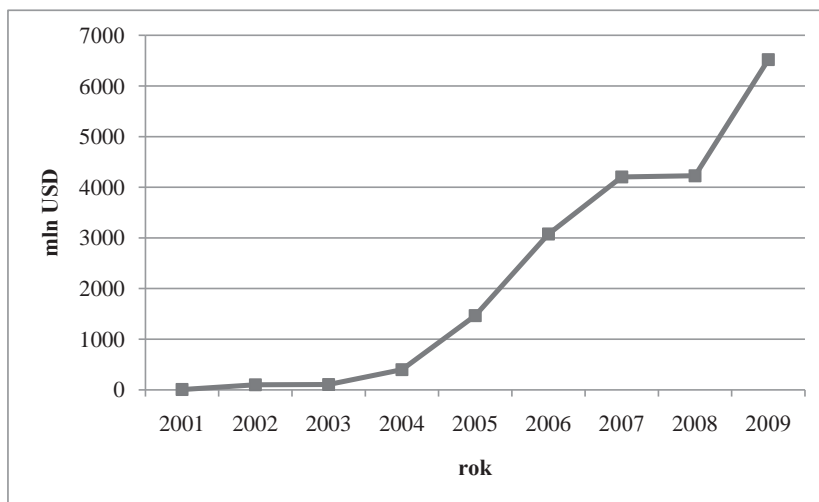
Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 3

Działalność każdej firmy nastawiona jest na przynoszenie zysku, który stanowi różnicę między osiągniętym przychodem a poniesionymi kosztami przez przedsiębiorstwo. Przyjmując jako kryterium dynamikę generowanego zysku w przedziale czasowym 2001–2009 można wyróżnić cztery okresy. Pierwszy okres obejmujący lata 2001–2004 charakteryzował się regularnym wzrostem, o czym świadczy zwiększenie się wartości zysku z 7 mln USD do ok. 399 mln USD (tab. 2, ryc. 3), tj. 57-krotne. Drugi okres przypadający na lata 2004–2007 odznaczał się bardzo dynamicznym wzrostem generowanego zysku, który zwiększył się z ok. 399 mln USD do 4,2 mld USD, tj. dziesięciokrotnie. Trzeci okres obejmujący lata 2007–2008 charakteryzował się stagnacją, która utrzymywała się na poziomie ok. 4,2 mld USD. Ostatni okres (2008–2009) odznaczał się dynamicznym wzrostem wartości zysku z 4,2 mld USD do 6,5 mld USD, tj. o 53,4.

Tab. 2. Zmiana wartości zysku Google w latach 2001–2009 (mld USD)

Rok	Wartość zysku	Dynamika	
		2001 = 100%	poprzedni rok = 100%
2001	7	100	100
2002	99,7	1426,7	1426,7
2003	105,6	1512,5	106
2004	399,1	5713,9	377,8
2005	1465,4	20979,2	367,2
2006	3077,4	44057,9	210
2007	4203,7	60182,1	136,6
2008	4226,9	60513,4	100,6
2009	6520,4	93349,3	154,3

Źródło: obliczenia własne na podstawie www.google.com

Ryc. 3. Zmiana wartości zysku Google w latach 2001–2009

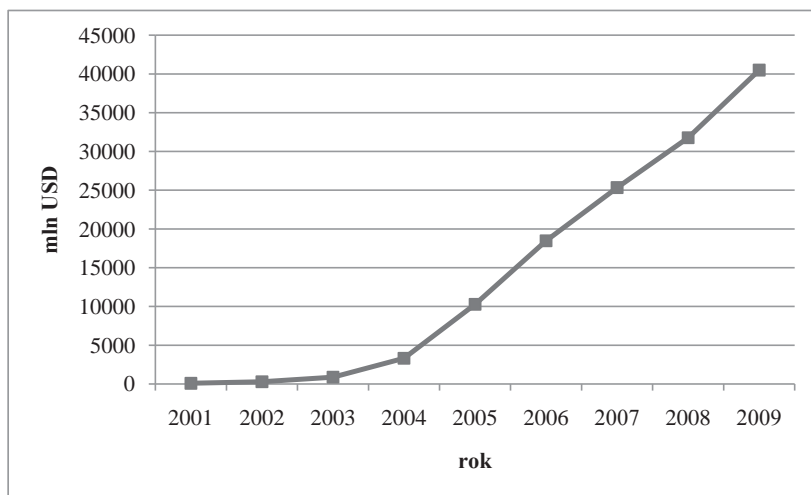
Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 2

Rozwój korporacji Google w latach 2001–2009 można zauważyć na podstawie rosnącej wartości zgromadzonego przez nią majątku finansowego i rzeczowego. Na podstawie wartości aktywów (majątku) można wyróżnić dwa okresy. Pierwszy okres obejmujący lata 2001–2004 charakteryzował się stopniowym wzrostem, podczas którego wartość aktywów zwiększyła się z 84,5 mln USD do 3,3 mld USD (tab. 3, ryc. 4), tj. 39-krotnie. Drugi okres przypadający na lata 2004–2008 i odznaczał się większą dynamiką, czego wyrazem był wzrost wartości aktywów z 3,3 mld USD do 40,5 mld USD, tj. dwunastokrotny.

Tab. 3. Zmiana wartości aktywów (w mln USD) Google w latach 2001–2009

Rok	Wartość aktywów	Dynamika	
		2001 = 100%	poprzedni rok = 100%
2001	84,5	100	100
2002	286,9	339,7	339,7
2003	871,5	1031,8	303,8
2004	3313,4	3923,1	380,2
2005	10271,8	12162,2	310
2006	18473,4	21873,1	179,8
2007	25335,8	29998,5	137,1
2008	31767,6	37613,9	125,4
2009	40496,8	47949,6	127,5

Źródło: obliczenia własne na podstawie www.google.com

Ryc. 4. Zmiana wartości aktywów Google w latach 2001–2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: tab. 3

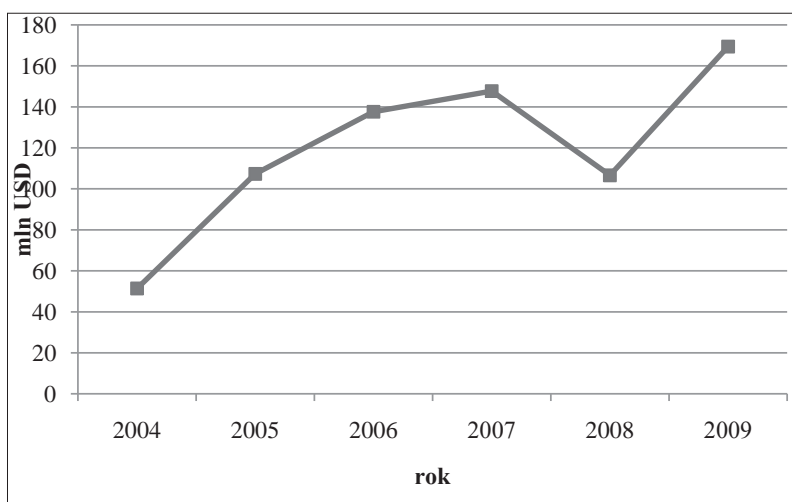
Firma Google w 2004 r. weszła na amerykańską giełdę. Przyjmując jako kryterium wartość rynkową, która określana jest przez wartość aktywów według bieżących cen rynkowych, gdyby zostały sprzedane na otwartym rynku (*Słownik finansów i bankowości* 2008, s. 459), w latach 2004–2009 można wyróżnić trzy okresy. Pierwszy z nich przypadający na lata 2004–2007 charakteryzował się dużą dynamiką wzrostu, której efektem było zwiększenie się wartości rynkowej z 52,4 mld USD do 147,7 mld USD, tj. o 278% (tab. 4, ryc. 5). Podczas drugiego okresu (2007–2008) wartość rynkowa korporacji uległa spadkowi ze 147,7 mld USD do 106,6 mld USD, tj. do 72,2%. Ostatni okres przypadający na lata 2008–2009 charakteryzował się znaczną poprawą sytuacji firmy Google na giełdzie, o czym świadczy wzrost wartości rynkowej ze 106,6 mld USD do 169,4 mld USD, czyli dynamika wynosiła 158,9%. Fakt osiągnięcia najwyższej wartości rynkowej w historii firmy w okresie ogólnoswiatowego kryzysu wskazuje na silną i stabilną pozycję Google na arenie międzynarodowej. W analizowanym okresie przypadającym na lata 2004–2009 wartość rynkowa korporacji wzrosła z 51,4 mld USD do 169,4 mld USD, czyli ponadtrzykrotnie.

Procesy globalizacji zachodzące intensywnie w przestrzeni światowej przejawiają się na wielu płaszczyznach, między innymi w poziomie zatrudnienia, który w korporacji Google w latach 2001–2009 systematycznie wzrastał. Przyjmując jako kryterium dynamikę zmian w liczbie zatrudnionych w firmie, można wyróżnić trzy okresy. Pierwszy okres (2001–2004) charakteryzował się znacznym wzrostem liczby zatrudnionych z 284 do ok. 3 tys. osób, tj. prawie jedenastokrotnym. Drugi okres obejmujący lata 2004–2008 charakteryzował się dużą dynamiką, o czym świadczy wzrost liczby pracowników z ok. 3 tys. do ok. 20,2 tys. (tab. 5, ryc. 6), tj. prawie siedmiokrotny. Na dynamiczny wzrost liczby zatrudnienia w drugim okresie oddziaływał intensywny rozwój firmy i poszerzanie zakresu oferowanych przez nią produktów i usług. W ostatnim okresie przypadającym na lata 2008–2009 zaznaczył się niewielki spadek liczby zatrudnionych z 20,2 tys. do 19,8 tys. osób, co świadczy m.in. o wzrastającej efektywności pracowników. Porównując liczbę zatrudnionych z roku 2001 i z roku 2009 widać wyraźny rozwój korporacji.

Tab. 4. Zmiana wartości rynkowej Google w latach 2004–2009

Rok	Wartość rynkowa	Dynamika	
		2004 = 100%	poprzedni rok = 100%
2004	51,4	100	100
2005	107,3	208,7	208,7
2006	137,6	267,7	128,3
2007	147,7	287,3	107,3
2008	106,6	207,3	72,2
2009	169,4	329,5	158,9

Źródło: obliczenia własne na podstawie www.google.com

Ryc. 5. Zmiana wartości rynkowej Google w latach 2004–2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 4

Przedstawiona analiza wskazuje na zróżnicowanie procesu kształtowania się korporacji Google w latach 2001–2009, czego wyrazem jest zróżnicowanie dynamiki potencjału ekonomicznego na przykładzie wybranych cech (tab. 6, ryc. 6). Analizując wartości poszczególnych mierników, okazuje się, że generalnie można wyróżnić trzy tendencje przemian (tab. 6, 7, ryc. 6). Podobnymi tendencjami dynamiki odznaczała się wartość przychodu i liczba zatrudnionych, w dynamice których wyróżniono trzy okresy: okres słabszej dynamiki (lata 2001–2004), okres intensywnego wzrostu (lata 2004–2008) i okres stagnacji lub niewielkiego spadku (lata 2008–2009).

W analizie dynamiki wartości rynkowej firmy Google pierwszy okres przypadał na lata 2004–2007 i charakteryzował się regularnym wzrostem dynamiki, natomiast drugi obejmował lata 2007–2008, w czasie których nastąpił wyraźny spadek wartości rynkowej. Podczas trzeciego, obejmującego lata 2008–2009, zaznaczył się ponowny, znaczny wzrost dynamiki.

Analizując wartość aktywów w dynamice firmy zaznaczyły się tylko dwa okresy. Pierwszy okres podobnie jak w przypadku dynamiki poprzednio analizowanych cech, obejmował lata 2001–2004, a drugi, charakteryzujący się znaczną dynamiką, obejmował lata 2004–2009. Biorąc pod uwagę wartość omawianego miernika nie zaznaczyła się sytuacja kryzysowa, która doprowadziłaby do jej spadku. Wynika to z silnej pozycji korporacji na rynku, która pomimo sytuacji kryzysowej zdecydowanie się umocniła.

Tab. 5. Zmiana liczby zatrudnionych w Google w latach 2001–2009

Rok	Liczba zatrudnionych	Dynamika	
		2001 = 100%	poprzedni rok = 100%
2001	284	100	100
2002	682	240,1	240,1
2003	1 628	573,2	238,7
2004	3 021	1063,7	185,6
2005	5 680	2000	188
2006	10 674	3758,5	187,9
2007	16 805	5917,3	157,4
2008	20 222	7120,4	120,3
2009	19 835	6984,2	98,1

Źródło: obliczenia własne na podstawie www.google.com; Battelle 2006, s. 93

Odmiennymi tendencjami charakteryzowała się wartość zysku, w przypadku której można wyróżnić cztery okresy. W analizie dynamiki wartości zysku pierwszy okres przypadający na lata 2001–2004 odznaczał się słabą dynamiką. Następny (2004–2007) charakteryzował się szybkim wzrostem dynamiki. Podczas kolejnego okresu przypadającego na lata 2007–2008 występowała stagnacja, a w ostatnim okresie (2008–2009) nastąpił kolejny, znaczny wzrost dynamiki wartości zysku. Wzrost wartości generowanego zysku przez korporację Google w dobie nasilającego się kryzysu wynika z coraz bardziej konkurencyjnej oferty produktów i usług, licznych inwestycji w wielu firmach w zakresie podnoszenia jakości produktów i usług, a także rosnącej informatyzacji przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Przedstawiona analiza wskazuje, że w przypadku wszystkich mierników wyróżniono okres początkowy obejmujący lata 2001–2004 (2003–2004 w przypadku wartości rynkowej), który charakteryzował się zwiększaniem produkcji i umacnianiem pozycji rynkowej firmy, a także okres wzrostu wartości poszczególnych cech w latach 2004–2007. Natomiast różne tendencje wzrostu korporacji zaznaczyły się w latach 2007–2009, na co, jak wspomniano, wpłynęła sytuacja kryzysowa na świecie.

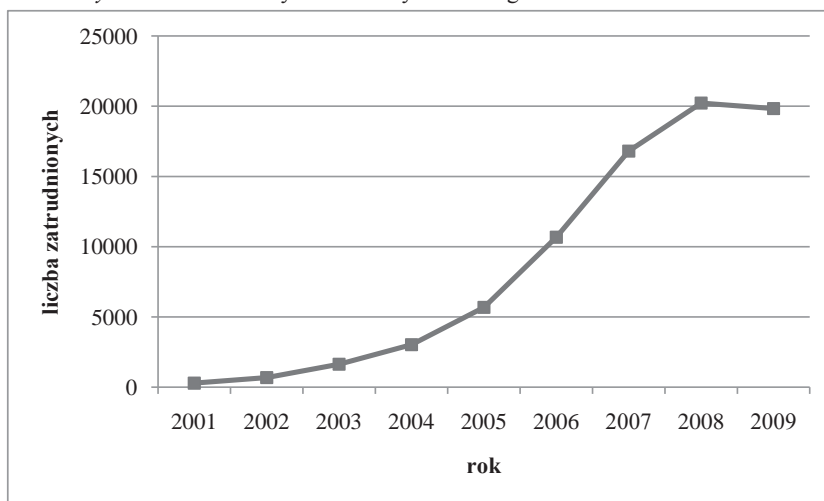
W analizie porównawczej dynamiki mierników potencjału ekonomicznego firmy Google wyodrębniono okres rozwoju w miarę ukształtowanej korporacji obejmujący lata 2003–2009. Wcześniejszy okres to czas kształtowania się korporacji tworzącej ofertę produktów i usług, które w następnym okresie znalazły i ugruntowały swoje miejsce na rynku (ryc. 7).

Tab. 6. Potencjał ekonomiczny firmy Google (w mln USD) w latach 2004–2009

Rok	Wartość przychodu	Wartość zysku	Wartość aktywów	Wartość kosztów	Liczba zatrudnionych*
2004	3 189,20	399,1	3313,4	2 549,00	3 021,00
2005	6 138,60	1465,4	10271,8	4 121,30	5 680,00
2006	10 604,90	3077,4	18473,4	7 054,90	10 674,00
2007	16 594,00	4203,7	25335,8	11 509,60	16 805,00
2008	21 795,60	4226,9	31767,6	15 163,60	20 222,00
2009	23 650,60	6520,4	40496,8	15 338,40	19 835,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.com; www.forbes.com: Special Report The Global 2000

Ryc. 6. Zmiana liczby zatrudnionych w Google w latach 2001–2009

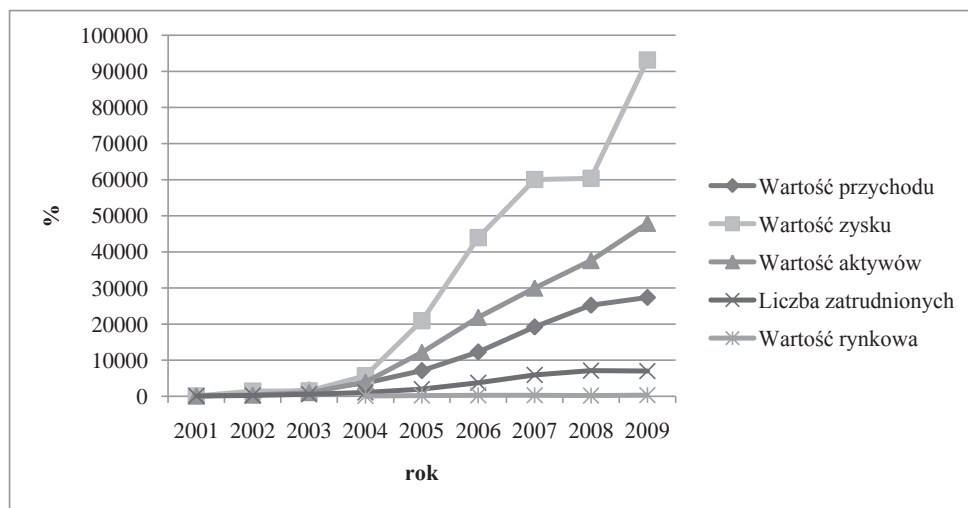
Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 5

Początkowe lata 2003–2004, które charakteryzowały się znaczną dynamiką wartości przychodu wynoszącą 217,6%, zysku – 377,8%, aktywów – 380,2% i liczby zatrudnionych – 185,6%, umożliwiły przygotowanie firmy do wejścia na giełdę. W konsekwencji zarysowanych tendencji 19 sierpnia 2004 korporacja Google pojawiła się na amerykańskiej giełdzie. Przy cenie 85 USD za akcję zebrano ok. 2 mld USD. Do tamtego czasu jeszcze żadnej spółce z branży informatycznej nie udało się osiągnąć takiego wyniku (Battelle 2006). Wejście korporacji na giełdę znacznie zaktywizowało wartość jej aktywów, co pociągnęło za sobą zwiększenie pozostałych cech. Konsekwencją tego procesu w latach 2004–2008 była zróżnicowana dynamika poszczególnych mierników. W ostatnim okresie, przypadającym na lata 2008–2009, zaznaczyło się osłabienie dynamiki niektórych cech, do czego niewątpliwie przyczyniło się zjawisko ogólnoswiatowego kryzysu.

Tab. 7. Dynamika potencjału ekonomicznego firmy Google w latach 2001–2009

Rok	Dynamika				
	2001 = 100%				2004 = 100%
	Wartość przychodu	Wartość zysku	Wartość aktywów	Liczba zatrudnionych	Wartość rynkowa
2001	100	100	100	100	
2002	508,7	1424,3	339,5	240,1	
2003	1696,6	1508,6	1031,4	573,2	
2004	3691,2	5701,4	3921,2	1063,7	100
2005	7104,9	20934,3	12156	2000	208,8
2006	12274,2	43962,9	21862	3758,5	267,7
2007	19206	60052,9	29983,2	5917,3	287,4
2008	25226,4	60384,3	37594,8	7120,4	207,4
2009	27373,4	93148,6	47925,2	6984,2	329,6

Źródło: obliczenia własne na podstawie tab. 5

Ryc. 7. Dynamika potencjału ekonomicznego firmy Google w latach 2001–2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie tab. 7

Analiza finansowa korporacji Google pozwoliła na wyróżnienie w historii jej działalności okresu początkowego (2001–2004) obejmującego lata zwiększania produkcji i umacniania pozycji rynkowej, okresu dynamicznego wzrostu (2004–2007), a także okresu o różnych tendencjach wzrostu (2007–2009) spowodowanych sytuacją kryzysową na świecie. Od czasu wejścia na giełdę w 2004 r. firma wykazywała tendencję do osiągania w strukturze

rangowej największych korporacji światowych coraz wyższej pozycji. W 2004 r. zajmowała 904 lokatę, a w 2009 przesunęła się 120 pozycję. Wejście korporacji na giełdę wyrażnie zaktywizowało wartość jej majątku, a co za tym idzie także pozostałych cech. Od tamtego momentu do 2009 r. Google zaznaczyło trzykrotny wzrost wartości rynkowej (do 169,4 mld USD), dwunastokrotny wzrost aktywów (do 40,5 mld USD) i wartości przychodu (do 23,7 mld USD) oraz aż szesnastokrotny wzrost wartości zysku (do 6,5 mld USD). Fenomenem, jaki udało się osiągnąć założycielom Google, jest pomimo hiperrozwoju firmy zachowanie jej pierwotnej wartości i atmosfery małego przedsiębiorstwa.

Google od początku swej działalności dzięki strategii sukcesu opierającej się głównie na innowacyjności, kapitale ludzkim i jakości, zamieniła się z maszyny do wyszukiwania informacji w maszynę do robienia pieniędzy, tym samym zdobywając i utrzymując czołową pozycję w branży informatycznej. W nawiązaniu do przedstawionych faktów i trwającej ery globalizacji można sądzić, że tendencje rozwojowe innowacyjnej firmy Google, a także innych korporacji ponadnarodowych, pozostaną aktualne. Korporacje nadal będą rozszerzać swą działalność i w coraz większym stopniu wywierać wpływ na międzynarodowe życie gospodarcze, społeczne oraz polityczne.

Literatura

- Battelle J., 2006, *Szukaj. Jak Google i konkurencja wywołali biznesową i kulturową rewolucję*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Boguś M., 2010, *Kształtowanie się korporacji ponadnarodowej Google*, Praca magisterska wykonana w Zakładzie Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie pod kierunkiem prof. Z. Ziolo.
- Grynkiewicz T., 2010, *Giganci IT mają w gotówce 188 mld dol.*, „Gazeta Wyborcza”, nr 27
- Kilar W., 2009, *Zróźnicowanie potencjału ekonomicznego światowych korporacji*, [w:] *Funkcje przemysłu w kształtowaniu społeczeństwa informacyjnego*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, nr 13, Komisja Geografii Przemysłu PTG i Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Warszawa–Kraków, s. 110–121.
- Nowak E., 2008, *Analiza sprawozdań finansowych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Olszak C., Ziemia E., 2007, *Strategie i modele gospodarki elektronicznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Pierścionek Z., 2002, *Źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw międzynarodowych oraz globalnych*, Umiedzynarodowienie i Globalizacja Przedsiębiorstw, Zeszyty Naukowe, vol. 22, red. C. Supel, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku, Wydawnictwo Naukowe NOVUM, Płock, s. 23–40.
- Słownik finansów i bankowości*, 2008, Wydawnictwo PWN, Warszawa.
- Wieloński A., 2003, *Przemysł Nowej Gospodarki*, [w:] *Przemysł w procesie globalizacji*, red. Z. Ziolo i Z. Makiela, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, nr 6, Komisja Geografii Przemysłu PTG w Warszawie i Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Warszawa–Kraków, s. 21–26.
- Ziolo Z., 2004, *Kształtowanie się firm informatycznych jako nowych elementów struktury przestrzennej przemysłu*, [w:] *Przemiany struktur przemysłowych*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, nr 7, Komisja Geografii Przemysłu PTG i Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Warszawa–Kraków, s. 97–106.
- Ziolo Z., 2009, *Procesy kształtowania się światowych korporacji i ich wpływ na otoczenie*, [w:] *Wpływ procesów globalizacji i integracji europejskiej na transformacje struktur przemysłowych*, red.

Z. Ziolo, T. Rachwał, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, nr 12, Komisja Geografii Przemysłu PTG i Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii Akademii Pedagogicznej w Krakowie, Warszawa–Kraków.

Zorska A. (red.), 2002, *Korporacje międzynarodowe w Polsce. Wyzwania w dobie globalizacji i regionalizacji*, Difin, Warszawa.

The dynamics of the economic potential of the multinational corporation Google in years 2001–2009

The predominant role played by the multinational corporations comes as a result of the globalization processes. These corporations can be distinguished by their significant economic potential which is often greater than the economic potential of many countries.

The Google corporation was established in 1998 by Larry Page and Sergey Brin. Due to their strategy based on innovation, human potential and high quality standards, Google has developed rapidly and became a leader in cloud computing and Internet search. According to the ranking conducted by The Global 2000 Magazine in 2009 Google was placed on 9th position out of 123 computing corporations. When it comes to its market value, Google has taken 3rd position after Microsoft and Apple.

As a result of the analysis of their economic potential between 2001–2009, based on revenue, profit, assets, market value and the number of employees, we can identify three phases in the company's development. The initial period in years 2001–2004 was characterised by the growth of the output and strengthening of the position in economic rankings. The years 2004–2007 can be described as a period of rapid development of the company. In years 2007–2009 the growth tendencies varied due to the economic crisis in the world. Google involvement in the exchange market in 2004 was the trigger for activating the growth of company's profited assets which in result positively affected the other factors. Since this improvement in 2004, until 2009 there has been a triple growth of the market value and twelvefold growth of the company's assets and revenue. Moreover, the profits of the company grew 16 times which moved Google from 904 to 120 position in The Global 2000 Magazine rankings of 2000 biggest companies.

According to the presented facts and figures, it can be stated that in the era of globalization, the development of the innovative Google company, similarly to other multinational corporations, will be sustained.

Mgr Marta Boguś

Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków

Instytut Geografii

Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej

Comenius Teaching Assistant

Widden Primary School

e-mail: marbogus@gmail.com